

- ۱- سیاست‌های آمریکا در غرب آسیا
- ۲- مسائل داخلی رژیم صهیونیستی و مسائل داخلی آمریکا
- ۳- محور مقاومت، حوزه خلیج فارس، اروپا، قفقاز و آسیای میانه
- ۴- موضوعات مربوط به سیاست داخلی و خارجی ایران، برجام، اعتراضات مردمی و رهبری
- ۵- توثیق‌های منتشر شده از سوی فعالان و مقام‌های سیاسی جهان

باید تحلیل کرد که ایران چگونه شبکه نیابتی بسیار مؤثر خود را ساخته است و چگونه این سیستم جاه طلبانه شروع به نشان دادن علائم جدی فشار بر روی خود کرده است. با درک موفقیت‌های ایران در ایجاد نفوذ و چالش‌های کنونی آن، می‌توانیم آینده قدرت ایران در غرب آسیا را بهتر ارزیابی کنیم.

ساخت شبکه نیابتی ایران حوصله و پیچیدگی استراتژیک قابل توجهی را در چندین منطقه نشان داده است: حزب الله که جواهر تاج نیابتی‌های ایران است. حزب الله نشان دهنده اوج دکترین جنگ نیابتی ایران است که از یک گروه ستیزه‌جوی ساده به یک سازمان ترکیبی پیچیده تبدیل شده است که توانایی‌های نظامی، سیاسی و اجتماعی را ترکیب می‌کند. حزب الله که در سال ۱۹۸۲ در خلال جنگ داخلی لبنان با نظارت مستقیم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تأسیس شد، به گروهی تبدیل شد که بسیاری از تحلیلگران آن را تواناترین بازیگر نظامی غیردولتی جهان می‌دانند و دارای قابلیت‌هایی فراتر از بسیاری از ارتش‌های ملی است. تکامل نظامی این سازمان به‌ویژه قابل توجه است. از تاکتیک‌های ساده چریکی گرفته تا قابلیت‌های پیشرفته‌ای از جمله سیستم‌های پیشرفته پدافند هوایی، موشک‌های هدایت شونده دقیق، قابلیت‌های جنگ پنهانی، واحدهای عملیات سایبری، نیروهای ویژه برای جنگ‌های پیچیده شهری و زیرساخت تونل زیرزمینی گسترده که قابلیت‌های اطلاعاتی پیشرفته دارند.

فراتر از توان نظامی، حزب الله به نفوذ اجتماعی و سیاسی بی‌سابقه‌ای در لبنان دست یافته است؛ شبکه‌های خدمات اجتماعی گسترده، امکانات بهداشتی، مؤسسات آموزشی، خدمات مالی (از جمله بانکداری غیررسمی)، عملیات رسانه‌ای (شبکه تلویزیونی المنار)، نمایندگی سیاسی در مجلس، حق وتو بر تصمیمات مهم دولت و عملاً قدرت کنترل حکومت لبنان را دارد.

ادامه در صفحه ۲

ایران به فروپاشی نزدیک می‌شود!

جنگ نیابتی در تاریخ مدرن را نشان می‌داد. با این حال، ماه‌های اخیر شاهد تضعیف بی‌سابقه این شبکه بوده‌ایم، زیرا فشار نظامی مستمر و محاسبات اشتباه استراتژیک شروع به آشکار کردن حقیقت پشت اقدامات ایران کرده است. دامنه و سرعت این عقب‌نشینی‌ها پرسش‌های اساسی در مورد پایداری استراتژی منطقه‌ای ایران ایجاد کرده است.

الاسرائیل نیوز تولیک پیفلکس |

جمهوری اسلامی ایران دهه‌ها وقت خود را صرف ساختن شبکه‌ای از نیروهای نیابتی و ائتلاف‌های فرقه‌ای کرد که نفوذ خود را بسیار فراتر از مرزهای گسترش دهد و این سیستم قدرت منطقه‌ای که به دقت ساخته شده بود، یکی از پیچیده‌ترین کاربردهای

۱۵

هزینه ده‌ها میلیارد دلاری
ایران در سوریه

۱۲

امتناع رئیس ناتو از صحبت
درباره عضویت او کراین

۱۱

دو راه برای ترامپ در
برخورد با دشمنانش

ایران به فروپاشی نزدیک می‌شود!

ایران

سودان را فتح می‌کند!

ترامپت

از کیل مالون |

سودان از ماه آوریل گذشته درگیر جنگ بوده است. نیروهای پشتیبانی سریع (RSF) به رهبری محمد حمدان داگالو، در برابر نیروهای مسلح سودان (صاف) به رهبری عبدالفتاح البرهان پیروز شده‌اند. اما اکنون موج در حال تغییر است، که می‌تواند به طور عمده کل غرب آسیا را تحت تاثیر قرار دهد. حمایت تهران در ماه ژانویه آشکار شد، زمانی که مقامات ارشد غربی مدعی شدند که ایران نیروهای مسلح سودان را با توپخانه، ایستگاه‌های کنترل زمینی و پهپادها از جمله پهپاد ته‌ج‌می هوا به زمین مهاجر ۶- یکی از زشمن‌ترین صادرات نظامی این کشور، تامین می‌کند.

یک گزارش توسط رصدخانه Conflict، یک انجمن تحقیقاتی که توسط دولت آمریکا تامین مالی می‌شود، نشان داد که ایران حداقل ۹ پرواز باری از ماه دسامبر تا جولای به سودان ارسال کرده است. محققان به چند دلیل «تقریباً مطمئن بودند» که این هواپیماها سلاح حمل می‌کنند.

علاوه بر این، گزارش‌هایی منتشر شد مبنی بر اینکه ایران از گروه‌های سودانی رادیکال همسو با نیروهای مسلح سودان حمایت می‌کند. به نظر می‌رسد کمک‌های ایران در ابتدا تاثیر چندانی بر جنگ نداشته، اما عوامل بیرونی شانس پیروزی را افزایش داده است.

در چند ماه گذشته، نیروهای پشتیبانی سریع متحدان خود را از دست داده است. روسیه برای مدت طولانی کمک قابل توجهی به نیروهای پشتیبانی سریع می‌کرد، اما در ماه ژوئن، «صاف» به مسکو پیشنهادی داد که نمی‌توانست رد کند: یک پایگاه دریایی دریای سرخ در ازای تسلیحات.

در روز ۲ دسامبر، «صاف» یک حمله چند جانبه را به واد مدنی، دومین شهر بزرگ سودان آغاز کرد.

در جنوب، پس از ماه‌ها رفت و برگشت، نیروهای امن و مشترک در اواخر اکتبر شروع به پیشروی در ایالت سنار کردند.

اروپا این را می‌داند و به طور غیرمستقیم با ایران در آفریقا می‌جنگد تا نفوذ تهران را محدود کند. جنگ در سودان می‌تواند به میدان جنگ غیرمستقیم دیگری بین ایران و اروپا تبدیل شود.

t.ly/dNLg4

و کنترل بر نقاط گلوگاه دریایی اش نیز توسط جنبش حوثی‌ها در یمن تقویت شد. این استراتژی جنگ نامتقارن ایران را نشان می‌دهد و به منابع کمتری نسبت به سایر نیابتی‌ها نیاز دارد، اما با این حال، ماه‌های اخیر شاهد تضعیف سیستماتیک معماری منطقه‌ای ایران بوده‌ایم که توانایی‌های نظامی و سازمانی حزب الله را رو به وخامت گذاشت. حذف فرماندهان کلیدی و تخریب زیرساخت‌های نظامی در امتداد مرز اسرائیل به خلاء استراتژیک بزرگی در لبنان منجر شد.

این بحران نقاط ضعف استراتژی جنگ نیابتی ایران از جمله محدودیت‌های فرماندهی، چالش‌های تخصیص منابع و مشکلات عمق استراتژیک را آشکار کرده است. حذف رهبران کلیدی نارسایی‌های برنامه‌ریزی جانشین‌پروری را آشکار کرد، شبکه‌های ارتباطی را مختل کرد و هماهنگی عملیاتی را کاهش داد. از دست دادن کنترل ارضی خطوط تأمین حیاتی را تهدید می‌کند و تولید برق را در سراسر منطقه کاهش داد. اثر بخشی استراتژی بازدارندگی لایه‌ای ایران به شدت تحت فشار است و آینده قدرت این کشور در غرب آسیا نامشخص است.

<https://tinyurl.com/2ymnhmwn>

سیاسی متقابل، آرمان مشترکی با شیعیان ایران یافتند. اتحاد نظامی ایران و سوریه که در طول جنگ ایران و عراق شکل گرفت، زمانی که سوریه یکی از معدود حامیان عرب ایران بود، به یکی از مهم‌ترین مشارکت‌های غرب آسیا تبدیل شده است. این روابط پس از شروع جنگ داخلی سوریه در سال ۲۰۱۱ عمیق‌تر شد و ایران میلیاردها کمک نظامی انجام داد و هزاران مستشار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در کنار ۸۰ هزار شبه‌نظامی شیعه برای حفظ حکومت اسد مستقر کرد. این مداخله به ویژه در نبردهای کلیدی مانند حلب در سال ۲۰۱۶، جایی که نیروهای تحت حمایت ایران نقش مهمی در تأمین کنترل اسد ایفا کردند، تعیین کننده بود.

نفوذ ایران در عراق نشان دهنده یک کلاس برتر در بهره‌برداری از پویایی‌های فرقه‌ای و در عین حال فراتر از همبستگی مذهبی ناب بوده است. تهران همیشه نفوذ خود را از طریق شبکه‌های مذهبی، یکپارچگی سیاسی و معماری امنیتی که به لطف تبدیل هویت فرقه‌ای به قدرت نهادی از طریق حشد الشعبی محقق شده، عمیق کرده است.

اهرم راهبردی ایران در برابر عربستان

این رویکرد جامع الگویی را ایجاد کرد که ایران سعی کرد آن را با سایر نیابتی‌های خود نیز تکرار کند، البته هرگز با همان سطح موفقیت نشد. توانایی حزب الله در حفظ همزمان بازدارندگی نظامی علیه اسرائیل در حالی که مشروعیت سیاسی داخلی را ایجاد می‌کند، پتانسیل دگرترین جنگ نیابتی ایران را به طور کامل محقق کرد.

از نظر استراتژیک، حزب الله مزایای متعددی را برای ایران فراهم کرد، فشار مستقیم نظامی بر اسرائیل، قابلیت جمع‌آوری اطلاعات، امکانات آموزشی برای سایر نیروهای نیابتی، تجربه عملیاتی در جنگ‌های پیچیده (به ویژه در سوریه)، الگویی برای ادغام سیاسی نظامی یک گروه با کشور، زمینه‌ای برای سیستم‌های تسلیحاتی پیشرفته و موارد بسیار این چنینی که به لطف حزب الله محقق شد.

مداخله ایران برای حفظ حکومت بشار اسد برای حفظ پل زمینی خود به لبنان بسیار مهم بود. گروه اسد، در حالی که از نظر فنی شاخه‌ای از اسلام شیعی هستند، از یک نظام اعتقادی ترکیبی پیروی می‌کنند که به طور قابل توجهی با جریان اصلی تشیع متفاوت است. به رغم این اختلافات کلامی، علویان به دلیل وضعیت اقلیت مشترک و منافع

تهدید هسته‌ای ایران چقدر جدی است؟

درس‌های شورشیان سوریه برای واشنگتن

وال استریت ژورنال والتر راسل میدا

وقایع حلب باید به ما یادآوری کند که اسرائیل یک متحد عالی است و زمان آن فرا رسیده که فشار بر پوتین را افزایش دهیم. این هفته غافلگیری‌ها از سوریه است، جایی که آتش شورش طولانی مدت علیه نظام قاتل بشار اسد شعله‌ور شده است. در شرایطی که متحدان اسد، یعنی حزب الله از بین رفتند، حامیان روس او در اوکراین به صورت گسترده وجود دارند. فروپاشی ارتش ضعیف آموزش دیده اسد، نظام را تحقیر کرد. از دست دادن حلب آن را زخمی کرده است. قبل از اینکه جنگ داخلی اقتصاد سوریه را ویران کند، حلب پایتخت تجاری این کشور بود.

پیروزی شورشیان در حلب پیامد مستقیم جنگ در اوکراین و شام است. مقاومت شجاعانه اوکراین در برابر تجاوز روسیه، توانایی‌های جهانی مسکو و قدرت ولادیمیر پوتین را برای کمک به دوستانش در دمشق غزه و لبنان، دشمنان آن را در دمشق و فوآتر از آن تضعیف کرده است. اسد نمی‌تواند روی حزب الله و ایران برای نجات در حلب حساب باز کند؛ ملاها و نیابتی‌های آن‌ها مشکلات خودشان را دارند.

اما شکست اسد خبر خوبی برای بیت المقدس نیست. در غرب آسیا، دشمن دشمن من، لزوماً دوست من نیست. قوی‌ترین گروه‌های شورشی در اطراف حلب، نیروهایی هستند که قبلاً با القاعده و جناح‌های جداگانه‌ای که توسط رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور اسلام‌گرای ترکیه حمایت می‌شدند، مرتبط بودند. یک سوریه اسلام‌گرا تحت حمایت ترکیه می‌تواند حتی خطرناکتر از سوریه اسد برای اسرائیل باشد. دو درس دیگر نیز وجود دارد که واشنگتن باید بداند. نخست اینکه اسرائیل یک متحد عالی است و زمانی که ما از آن حمایت کنیم، آمریکا سود می‌برد. در مجموع، دولت بایدن به اسرائیل تسلیحاتی را که برای تسلط بر غزه و لبنان نیاز داشت، داده است.

درس دوم درباره نحوه برخورد با روسیه است. مسکو می‌خواهد یک قدرت جهانی باشد و این آسیب‌پذیری‌هایی را ایجاد می‌کند که آمریکا و متحدان ما می‌توانند از آن‌ها سوءاستفاده کنند.

t.ly/Zw7b1

حکومت به کشورهای همسایه می‌شود که در حال حاضر درآمد بسیار مورد نیاز را به همراه دارد.

علاوه بر این، آمریکا، کشورهای اروپایی و اسرائیل باید فعالانه از تغییر حکومت در ایران حمایت کنند.

حکومت با بحران جدی مشروعیت مواجه است و محیط برای تغییر در کشور آماده است. ناامیدی گسترده از محدودیت‌های اجتماعی، خشم نسبت به فساد و سوء مدیریت، فروپاشی اقتصادی و خشم فزاینده نسبت به [آیت‌الله] خامنه‌ای و حکومت او وجود دارد که توجه چندانی به نیازهای مردم نشان نداده است.

در چندین نوبت، به‌ویژه در اواخر سال ۲۰۲۲ و اوایل ۲۰۲۳، ایرانیان از بخش‌های مختلف جامعه به خیابان‌ها آمدند و خواهان تغییر حکومت شدند. دولت توانست وحشیانه معترضان را سرکوب کند، اما آن‌ها همچنان آتشی هستند که زیر خاکستر فرو می‌روند و منتظر فرصتی مناسب‌اند.

غرب باید فعالانه تلاش‌ها را برای تقویت مخالفان سیاسی در جمهوری اسلامی هماهنگ کند، کمک‌های مستقیم به فعالان حقوق بشر را افزایش دهد و با قدرت بیشتری در حمایت از ایران آزاد صحبت کند. حکومت دسترسی ایرانیان به اینترنت رایگان را محدود کرده است و آمریکا باید به ایرانیان کمک کند تا سانسور اینترنت را دور بزنند.

t.ly/hSKsJ

گزارش‌های اطلاعاتی نشان می‌دهد که دانشمندان ایرانی در مؤسسات تحقیقاتی غیرنظامی در حال انجام کار «آماده‌سازی تسلیح هسته‌ای، از جمله مدل‌سازی کامپیوتری محدود آزمایش‌های متالورژی هستند که می‌تواند تولید سلاح‌های هسته‌ای ایران را تسریع بخشد.

گزارشی که دفتر مدیر اطلاعات ملی [ODNI] به کنگره آمریکا منتشر کرده است، نتیجه می‌گیرد که جمهوری اسلامی «فعالیت‌هایی را انجام داده است که موقعیت بهتری برای تولید سلاح هسته‌ای دارد».

نگران‌کننده‌تر، افزایش قابل توجه در اظهارات عمومی مقامات حکومت در مورد تغییرات دکترین هسته‌ای ایران و خروج احتمالی این کشور از معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای [NPT] است.

در ماه نوامبر سال ۲۰۲۳، تهران و مسکو قراردادی را برای ایران برای خرید هواپیماهای نظامی از روسیه امضا کردند که شامل جت‌های جنگنده سوخو-۳۵، بالگردهای تهاجمی میل-۲۸ و هواپیماهای آموزشی رزمی یا کولف یاک-۱۳۰ می‌شود. در صورت نهایی شدن، این توافق به‌طور قابل توجهی توانایی‌های هوایی ایران را بهبود می‌بخشد و جمهوری اسلامی را به یک بازیگر نظامی هیبریدی قدرتمندتر در منطقه تبدیل می‌کند. استناد به مکانیسم اسنپک همچنان مانع از فروش تسلیحات تولید داخلی

جروزالم پست فرهاد رضایی

برنامه تسلیحات هسته‌ای ایران به مرحله حساسی رسیده است. حکومت اکنون تنها چند روز تا در اختیار داشتن اورانیوم با درجه تسلیحات کافی (۹۰ درصد) برای ساخت چندین کلاهک هسته‌ای فاصله دارد و رهبران جمهوری اسلامی آشکارا به تغییر دکترین هسته‌ای ایران اشاره کرده‌اند. سؤال اساسی این است: آمریکا، اتحادیه اروپا و اسرائیل چه اقدامات فوری می‌توانند برای جلوگیری از دستیابی حکومت به سلاح هسته‌ای، به‌ویژه با توجه به زمان محدود و فوریت این کار، انجام دهند؟ اگرچه وضعیت خطرناک است، اما راهبردهای قابل قبولی برای جلوگیری از شدیدترین پیامدها وجود دارد.

ایران همچنین توانایی ناظر سازمان ملل را برای نظارت بر تأسیسات کلیدی، هم از طریق فناوری و هم در بازرسی‌های فیزیکی، محدود کرده است. در نتیجه، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی توانایی تشخیص اینکه آیا ایران مواد، تجهیزات، یا سایر منابع هسته‌ای را به سمت سایت‌های اعلام‌نشده منحرف می‌کند یا نه از دست داده است که تلاش‌های راستی‌آزمایی را پیچیده‌تر می‌کند. این مسئله بسیار نگران‌کننده است، زیرا حکومت قبلاً توانایی خود را در انتقال مخفیانه تجهیزات تولیدی به مکان‌های نامعلوم نشان داده است.

کره جنوبی از آزمایش دموکراسی سربلند بیرون آمد

سخت برای مؤسسات کره جنوبی موفقیت آمیز بود. انتظار می‌رود که یون یا استعفا دهد یا (مانند استیضاح موفق هفت سال پیش) استیضاح شود.

برای جمهوری کره چه اتفاقی می‌افتد؟ ارتش کره جنوبی به دلیل دخالت در یک «نیمه کودتا» مورد بازجویی قرار خواهد گرفت، اما هیچ نقص ظاهری در قانون اساسی وجود ندارد. نهادهای کره جنوبی واکنش تهاجمی به تصمیم یون نشان داده‌اند و حتی حزب خودش نیز از او عقب‌نشینی می‌کند. احتمالاً تأثیر آن بر اعتماد بازار ملایم خواهد بود، زیرا سرمایه‌گذاران خارجی تردیدهای جدیدی دارند و ارز، اوراق قرضه و بازار سهام نیز رو به کاهش است. دموکراسی کره جنوبی بار دیگر تحت فشار کره شمالی و دیکتاتورهای عقب‌نشینی کرده است.

<https://shorturl.at/eW8AH>

ریاست جمهوری او ایجاد می‌کند. دموکراسی کره جنوبی قوی است؛ دموکراسی کره جنوبی با رأی مخالف قانون نظامی، عدم سرازیر شدن ارتش در خیابان‌ها و عدم استقرار پلیس، همچنان قوی است. مردم علیه تهدیدی برای دموکراسی تظاهرات کردند و یون بیشتر دولت خود را در تاریکی نگه داشت. این آزمایش

ناکارآمد بود. سرویس‌های امنیتی مستقر در پارلمان برای جلوگیری از ورود قانون‌گذاران مخالف اقدامی انجام ندادند و نیروهای طرفدار یون به سرعت توسط جمعیتی غرق شدند که این رویداد را در زمان واقعی مشاهده می‌کردند. این سؤالاتی را در مورد اینکه «آیا این یک کودتا بود یا یک قمار عجیب؟» برای تغییر دوره

نابینترین فورتی فایو رابت کلی

دموکراسی کره جنوبی از آزمایش سختی جان سالم به در برد؛ اواخر شب دوشنبه، یون سوک‌یول، رئیس‌جمهور کره جنوبی حکومت نظامی اعلام کرد. این امر مستلزم تأیید قانون‌گذار کشور است. چند ساعت پس از سخنرانی تلویزیونی یون، مجلس به اتفاق آرا اقدام او را رد کرد. سپس یون اعلامیه‌اش را لغو کرد، چیزی که ناگهان شبیه یک بحران ملی به نظر می‌رسید، اما فردای آن روز با شروع یک روز عادی برای همه مردم این مسئله سریعاً حل شد. یون به چه چیزی فکر می‌کرد؟ اعلامیه حکومت نظامی یون که مخالفان و رسانه‌ها را هدف قرار داد، به طرز مشکوکی شبیه یک کودتا به نظر می‌رسید. با این حال، با عدم آمادگی یون و پخش زنده رویدادها، به طرز قابل توجهی اقداماتش

کودتای نافرجام در کره جنوبی

پارانویای یون را تشدید کرده است. در ماه نوامبر، فدراسیون شرکت‌های کره دریافت که تقریباً نیمی از شرکت‌هایی که مورد بررسی قرار گرفتند، گفتند که در سال ۲۰۲۵ بر کوچک‌سازی تمرکز خواهند کرد و شرکت‌های متوسط و بزرگ به ویژه مستعد بدبینی هستند. در مقابل، پکن، پیونگ‌یانگ و مسکو از خوشحالی سر از پانمی شناسند. چین به تازگی شاهد یک شکست محسوس برای یکی از متحدان کلیدی آمریکا در آسیا بوده است. بدون شک کره شمالی برای انجام آزمایش‌های موشکی تهدیدآمیزتر جرئت بیشتری خواهد شد و در مورد ولادیمیر پوتین، او می‌تواند مطمئن باشد که کره جنوبی که تاکنون تنها ۱۰۰ میلیون دلار وام کمک به اوکراین ارسال کرده است، اکنون کمتر از اوکراین حمایت می‌کند.

به نظر می‌رسد خطر از بیخ گوش کره جنوبی گذشته است. دموکراسی احیا می‌شود؛ اما عواقب این کودتای نافرجام بسیار زیاد است.

t.ly/JD4Np

یعنی ۱۷ درصد رسید. اکنون، پس از حکومت نظامی کوتاه مدت، او با استیضاح دیگری روبرو است یعنی بیست و سومین تلاش از زمان روی کار آمدن او در سال ۲۰۲۲. وضعیت اقتصادی ناپایدار کره جنوبی،

ریاست جمهوری او با جنجال‌ها و رسوایی‌هایی همراه بوده است، از جمله رسوایی اخیر نفوذ در مورد همسرش. او در میان مردم کره جنوبی محبوبیت ندارد و میزان محبوبیت او در ماه گذشته به پایین‌ترین حد خود

اسپایکت

جیمز وود هیسن |

زمانی که یون سوک‌یول، رئیس‌جمهور کره جنوبی روز گذشته در ساعت ۱۱ شب به وقت محلی، اعلام وضعیت نظامی کرد، جهان را شوکه کرد. حکومت نظامی در سراسر کشور اعلام شد و یون قول داد که «نیروهای ضد دولتی» را درهم بشکند، «نیروهای طرفدار کره شمالی» را ریشه کن و از «نظم آزادی قانون اساسی» محافظت کند. حدود نیمه شب، ژنرال پارک آن سو، رئیس ستاد ارتش و فرمانده قانون نظامی، توضیح داد که این حفاظت فرضی از «آزادی» به معنای ممنوعیت هر نوع فعالیت سیاسی، از جمله مجلس ملی کره جنوبی، دولت محلی، احزاب سیاسی، اعتصابات و هرگونه تجمعی است که «تشویق اجتماعی» را تحریک کند.

صرف نظر از هرگونه براندازی واقعی یا خیالی کره شمالی، یون به وضوح احساس می‌کند که در حال دست دادن قدرت است. دوران

«راه حل دو کشوری» صلح را برای اسرائیل به ارمان نمی آورد

سورین

رژیم صهیونیستی

روزنامه سورین

فلسطینی‌ها و محکوم کردن اقدامات اسرائیل نشان دهنده یک سوگیری آشکار است. رثوت شاپیر بن نفتالی، نماینده اسرائیل روز سه‌شنبه نیز این امر را نفاق خواند و اظهار داشت که در هفته آینده، مجمع سه نشست با محوریت غرب آسیا برگزار می‌کند که محور آن قطعنامه‌هایی است که «بی‌اعتنایی آشکار به حقیقت» را نشان می‌دهد.

کنفرانس برنامه‌ریزی شده ژوئن احتمالاً از متن معمول سازمان ملل پیروی خواهد کرد: قطعنامه‌هایی در محکومیت اسرائیل، سخنرانی‌های تند و عدم پاسخگویی واقعی برای رهبری فلسطین یا نیابتی‌های تروزیستی آن‌ها. سازمان ملل متحد بر اساس اصل حفظ صلح و حمایت از حقوق بشر تأسیس شد، اما رفتارش با اسرائیل نشان می‌دهد که چقدر از این آرمان‌ها دور شده است.

t.ly/VqDUE

حقیقت آشکار است: راه حل دو دولتی به یک تعبیر دیپلماتیک برای حفظ وضعیت موجود تبدیل شده است. از هیچ دولتی نباید انتظار داشت که زیر آتش مذاکره کند، با این حال، اسرائیل به‌طور معمول تحت فشار قرار می‌گیرد تا این کار را انجام دهد، زیرا راکت‌ها به شهرهایش می‌افتند و شهروندان‌ش سلاخی می‌شوند. اظهارات یانگ در تمجید از مبارزات

جروزالم پست |

مجمع عمومی سازمان ملل متحد اعلام کرد که میزبان کنفرانسی در ماه ژوئن برای بحث در مورد راه حل دو کشوری است که پیشنهادی چند دهه‌ای برای مناقشه اسرائیل و فلسطین است. فیلمون یانگ، رئیس مجمع عمومی سازمان ملل متحد، این ابتکار را اعلام کرد و از هر دو طرف خواست تا مجدداً به مذاکرات و یک راه حل مسالمت‌آمیز متعهد شوند.

اما این اعلامیه، در حالی که ظاهراً امیدوارانه به نظر می‌رسد، اما بوی عظمت اخلاقی توخالی می‌دهد که واقعیت‌های موجود و مقصر بودن سازمان ملل در تداوم این درگیری را نادیده می‌گیرد.

راه حل دو دولتی، که مدت‌هاست تمرکز سازمان ملل متحد بوده است، به دلیل امتناع رهبری فلسطین از به رسمیت شناختن اسرائیل و فساد و تحریک مداوم، پیوسته با شکست مواجه می‌شود.

پیامدهای درگیری کنونی سوریه برای اسرائیل

مناطق شمالی اسرائیل است. بهره‌برداری از جنوب لبنان و غزه توسط ایران به عنوان نیابتی در محور قدرت خود، باید گام‌های بعدی اسرائیل برای کل منطقه باشد.

از آنجایی که غرب آسیا دستخوش تغییرات عمیقی می‌شود، اسرائیل باید خود را برای تأمین امنیت آینده خود وفق دهد. درگیری کنونی در سوریه ممکن است باز پس‌گیری کنترل غزه و جنوب لبنان را نه تنها به عنوان یک ضرورت استراتژیک بلکه به عنوان یک عامل بازدارنده در برابر کسانی که به دنبال بی‌ثبات کردن دولت یهودی هستند، اجتناب‌ناپذیر کند.

در حالی که اسرائیل نمی‌تواند پویایی گسترده‌تر منطقه را دیکته کند، بر تعهد خود برای محافظت از شهروندان خود و حفظ ثبات در میان هرج و مرج فزاینده ثابت قدم است.

در این دوره تازه جنگ قدرت غرب آسیا و تغییر اتحادها، نقش اسرائیل همچنان محوری است و قدرت و ثبات رادر منطقه‌ای مملو از عدم قطعیت تجسم می‌بخشد.

t.ly/yFP_n

وضعیت ناآرام در جنوب لبنان مستلزم ادامه حضور اسرائیل برای جلوگیری از افزایش مجدد تهدیدات حزب الله و تندروهای سنی است.

این یک اقدام اشتغال‌گری نیست، بلکه یک اقدام دفاعی برای تضمین امنیت

برای اسرائیل، این تحولات هم فرصت و هم چالش است. از یک سو، اختلال در خطوط تدارکاتی ایران به حزب الله یک تهدید بزرگ را محدود می‌کند.

استراتژی امنیتی بلندمدت اسرائیل باید به بی‌ثباتی در لبنان و غزه نیز بپردازد.

جوئیش نیوز سیندیکیت

آوی آبلوا

وضعیت در حال تحول در سوریه نیازمند بررسی دقیق است، به ویژه در رابطه با پیامدهای آن بر امنیت اسرائیل و ثبات غرب آسیا گسترده‌تر. سوریه به کانونی برای تشدید مبارزات شیعه و سنی تبدیل شده است، تحولی که پیامدهای منطقه‌ای عمیقی دارد. در حالی که تضعیف نفوذ ایران نشان دهنده یک مزیت استراتژیک بالقوه برای اسرائیل است، به‌طور هم‌زمان بی‌ثباتی شدید رادر یک منطقه ناآرام ایجاد می‌کند. محور اصلی مناقشه سوریه، فرسایش تدریجی حکومت بشار اسد است که به دلیل قدرت گرفتن جناح‌های نظامی سنی انجام می‌شود. این تغییر مستقیماً استراتژی دیرینه تهران را برای حفظ یک محور قدرت شیعی که از ایران تا عراق و سوریه و تا لبنان رادر برمی‌گیرد، تضعیف می‌کند.

عدم تعادل ژئوپلیتیکی بین اکثریت سنی و اقلیت شیعه در سراسر غرب آسیا بر شکنندگی ذاتی سلطه ایران تأکید می‌کند.

پیت هگست هنوز فرصت دارد تا به عنوان وزیر دفاع آمریکا تایید شود

گاردین
هوگو لاول

دستیاران دونالد ترامپ که روی نامزدی پیت هگست برای وزارت دفاع کار می کنند، به تیم انتقال ترامپ گفته اند که به گفته دو نفر از افراد آشنا، هنوز سه سناتور جمهوری خواه را به عنوان مخالف قاطعانه با تایید او شمرده اند. منتخب رئیس جمهور برای رهبری پنتاگون به کابینول هیل بازگشت تا با سناتورها دیدار کند تا از اتهامات مربوط به تجاوز جنسی، نوشیدن بیش از حد مشروبات الکلی و اخراج از دو سازمان غیرانتفاعی حمایت کند.

در حالی که خود ترامپ هیچ سرمایه سیاسی واقعی را با فراخوانی از طرف هگست خرج نکرده است، دستیاران ترامپ که روی نامزدی او کار می کنند، هم با سناتورها و هم در داخل دنیای ترامپ این کار را انجام داده اند تا اطمینان حاصل کنند که او از حمایت رئیس جمهور منتخب برخوردار است. تیم هگست که شامل دستیارانی است که به معاون رئیس جمهور منتخب جی دی ونس و پسر ارشد ترامپ، دان جونیور نزدیک هستند، نماینده یک گروه به ویژه قدرتمند است که توانایی دسترسی به سناتورهای جمهوری خواه و حلقه

درونی ترامپ را دارد. ارنست، جمهوری خواه آیووا و کهنه سرباز جنگی که در مورد تجاوز جنسی به خودش صحبت کرده است، روز چهارشنبه با هگست ملاقاتی پشت درهای بسته داشت، اما هنگام ظهور او و همچنین در مصاحبه ای که صبح روز بعد در فاکس نیوز انجام داد، از او حمایت نکرد. ارنست به فاکس نیوز گفت: «برای تعدادی از سناتورهای ما، آن ها می خواهند اطمینان حاصل کنند که هرگونه اتهامی پاک می شود و به همین دلیل است که ما باید یک روند بررسی کامل داشته باشیم.» ادامه

مقاومت ارنست باعث شکایت تیم ترامپ در مار-ته-لاگو، جایی که ستاد عملیات انتقال است، شد، مبنی بر اینکه ارنست راضی است که نامزدی هگست را از بین ببرد زیرا خودش به این شغل علاقه مند بود. ارنست در بیانیه ای گفت که به دنبال انتخاب وزیر دفاع نبوده است. به گفته دو نفر از افراد مطلع، ترامپ به افراد نزدیک خود گفته است که مایکل والتز، نماینده سابق کنگره فلوریدا که او به عنوان مشاور امنیت ملی خود انتخاب کرده بود، مسیر آسان تری برای تایید وزارت دفاع در سنا خواهد داشت.

<https://B2n.ir/n81944>

DOGE چه کاری می تواند انجام دهد؟

اتلانتیک
لورا کلی

DOGE مخفف وزارت کارایی دولت است، اما این کمیسیون در واقع یک بخش فدرال نخواهد بود (آن ها باید توسط کنگره تشکیل شوند). در عوض، این یک نهاد مشورتی خواهد بود، یک نهاد بدون اختیار عملی یا توانایی اجرایی برای اجرای اهداف عالی که تاکنون مطرح کرده است. رهبران DOGE قول داده اند که از طریق کاهش بودجه و حذف مشاغل دولتی، ۲ تریلیون دلار از هزینه های دولت را کاهش دهند. جزئیات نحوه انجام این کار مبهم است: «پرهزینه ترین مخارج دولتی، تامین اجتماعی، مراقبت های پزشکی و هزینه های نظامی، همگی در عمل ممنوع هستند. دونالد ترامپ، رئیس جمهور منتخب اخیراً قول داده است که دو مورد اول را کاهش نخواهد داد و حذف سومی از نظر سیاسی دشوار است، به ویژه برای یک جمهوری خواه. با این حال، حتی اگر این دو تنها به ذره ای از کاهش های جاه طلبانه خود دست یابند، می توانند سازمان های دولتی و خدماتی را که بر زندگی آمریکایی ها تأثیر می گذارد، تغییر دهند. ماسک و راماسوامی دیروز در کابینول هیل حاضر شدند تا با قانونگذاران

همان بلوکی مواجه شدند که DOGE در نهایت به آن برخورد خواهد کرد: «نیاز به تصویب کنگره برای کاهش» روسای جمهور می توانند در مورد بودجه از کنگره درخواست کنند، اما به طور کلی، کنگره در مورد تخصیص بودجه فدرال تصمیم می گیرد. تاکنون، پیشنهادات ملموس DOGE شامل فراخواندن کارمندان فدرال به کار حضوری (به ظاهر با این امید که بسیاری از آن ها کار را ترک کنند) و برنامه ریزی برای حذف ساعات تابستانی است. ماسک و راماسوامی در مقاله ای در وال استریت ژورنال، پیشنهاد کردند که مشتاق هستند تغییرات نظارتی گسترده ای (که می تواند منجر به تضاد منافع برای

ماسک شود، که تجارتش به قراردادهای فدرال متکی است) را با استفاده از اختیارات اجرایی ترامپ اتخاذ کنند، اگرچه آن ها مشخص نکرده اند که این تغییرات چیست.

به دلیل ناتوانی DOGE در اجرای سیاست به تنهایی، طرح رهبران به شدت به رئیس جمهور منتخب که آن ها را دعوت به خدمت کرده است، متکی است. تیم ترامپ راهی برای نظارت گسترده تر بر بودجه فدرال به او ارائه کرده است: «راسل ووت، منتخب ترامپ برای اداره دفتر مدیریت و بودجه، استدلال کرده است که ترامپ قدرت توقیف دارد، این اختیار را دارد که از خرج کردن بودجه اختصاص داده شده توسط کنگره خودداری کند». در سال ۱۹۷۴، قانون کنترل توقیف کنگره این عمل را ممنوع کرد. اما ووت مدعی شده است که این اقدام خلاف قانون اساسی بوده و باید لغو شود و او دوباره این کار را به دست می گیرد. همان طور که دین متیوز از وکس توضیح داده است، در واقع گرفتن یک دادگاه برای تصمیم گیری در توافق با ووت می تواند یک روند طولانی باشد، اما اگر کار کند، به معنای گسترش قابل توجه اختیارات از کنگره و به سمت شاخه اجرایی است.

<https://B2n.ir/w45807>

آمریکادر آینده منزوی می شود؟!

سورینس

افول آمریکا

مركز مطالعات سورینس
روزنامه

آتلانتیک دیوید فروم |

هری ترومن در سال ۱۹۴۵، در اولین سخنرانی مهم خود به عنوان رئیس جمهور، از آمریکایی ها خواست تا از قدرت عظیم خود «برای خدمت و نه برای تسلط» استفاده کنند. همان طور که جهان برای تهاجم خونین به ژاپن آماده می شد، دیدگاه ترومن از آینده پس از جنگ بر یادگیری زندگی متمرکز بود؛ او تمرکز داشت تا با سایر کشورها برای منافع متقابل و تجارت بیشتر برای افزایش تولید، اشتغال و استانداردهای بهتر زندگی همکاری کند. این چشم انداز الهام بخش رهبری جهانی آمریکا برای بیش از یک قرن (از طرح مارشال در دهه ۱۹۴۰ تا مشارکت ترنس پسیفیک در دهه ۲۰۱۰) بود.

آمریکا به مرکز شبکه ای از همکاری های بین المللی تبدیل شد که بر تجارت، دفاع، نگرانی های زیست محیطی، اجرای قانون، مقررات مالی، سلامت مواد غذایی، داروها و سایر موضوعات متمرکز بود. آمریکایی ها با غنی سازی و توانمندسازی دموکراسی های همکار، خود را غنی و قدرتمندتر کردند.

نظم جهانی لیبرال که توسط آمریکا رهبری و حفظ می شد تا حدی به این دلیل بود که آمریکایی ها مردمی سخاوتمند هستند و تا حدودی به این دلیل است که نظم جهانی لیبرال برای آمریکایی ها بسیار مهم است.

تجارت باز بین المللی اغلب برای دو طرف سودمند است، اما دموکراسی ها را در برابر دشمنان مستبدی مانند چین، هند و روسیه نیز تقویت می کند. آمریکا توسط دوستان قدرتمندی حمایت می شود که قدرت آن را تقویت می کنند. به عنوان مثال، آمریکا توانست صد ها میلیارد دلار از دارایی های روسیه را پس از حمله به کی یف در سال ۲۰۲۲ مسدود کند و نشان داد که شعار انزوا گرایی اش به معنای تنها و ضعیف شدن آمریکا است.

با این حال، تجربه سخت جنگ سرد و تجربیات مثبت

پس از جنگ در تاریخ نیمه فراموش شده آمریکا محو شده، در حالی که تجربه مثبت به منبعی برای پیشیمانی و تردید تبدیل شده است.

دونالد ترامپ، اولین رئیس جمهور آمریکا بود که جهان بینی شکل گرفته از رکود بزرگ، جنگ جهانی دوم و جنگ سرد را رد کرده است. دیدگاه او جایی برای «خوبی متقابل» یا «مزیت متقابل» ندارد و او معتقد است که هر معامله ای یک برنده و یک بازنده دارد. عمیق ترین ناراضی های ترامپ علیه خارجی هایی است که کالاها و خدمات مطلوب را با قیمتی جذاب به خریداران آمریکایی می فروشند.

ترامپ مرتباً متحدان آمریکا را تحقیر می کند و آن ها را تهدید به ترکشان می کند. نسخه او از «اول آمریکا» غارتگرانه است؛ متحدان آمریکا کمک های بزرگی به امنیت جمعی می کنند و کمک کلی اتحادیه اروپا به او کریز تقریباً مشابه کمک آمریکا است، اما با این حال، ترامپ خواهان پرداخت مستقیم نقدی است و خواستار دریافت مالیات سالانه ۱۰ میلیارد دلاری از کره جنوبی به عنوان بهای محافظت از آن در برابر کره شمالی است.

نیاز ترامپ به بودجه ممکن است بیش از هر ملاحظه استراتژی بر سیاست خارجی آمریکا تأثیر بگذارد. یکی از بزرگ ترین حامیان او در سال ۲۰۲۴، ایلان ماسک است که از منابع آمریکا و از تنظیم نرخ های دولتی در چین و اتحادیه اروپا بهره زیادی خواهد برد.

ایلان ماسک همچنین یک پیمانکار بزرگ دولتی با دیدگاه های مهمی در مورد سیاست خارجی آمریکا است و به عنوان یکی از شدیدترین منتقدان حمایت آمریکا از او کریز ظاهر شده است.

در سال ۲۰۱۹، ترامپ سخنرانی چهارم جولای خود را ایراد کرد و بر مرگ بار بودن هولناک ارتش آمریکا تأکید کرد، اما آرمان های آمریکایی و نهادهای دموکراتیک را نادیده گرفت. او معتقد است که آمریکا باید به عنوان قوی ترین قدر در جهان مورد احترام قائل شود. تجارت

آشکار و اتحادهای دفاعی ترامپ حتی قبل از اینکه او خود را نامزد ریاست جمهوری معرفی کند با مقاومت داخلی مواجه شد.

آمریکا از زمان توافقات تجارت آزاد با کلمبیا و پاناما که توسط دولت جورج دبلیو بوش مذاکره و توسط باراک اوباما، رئیس جمهور وقت این کشور امضا شد، وارد توافقنامه جدیدی برای آزادسازی تجارت نشده است. شراکت ترنس پسیفیک در آخرین سال ریاست جمهوری اوباما توسط سنای جمهوری خواه رد شد. دولت بایدن بیشتر تدابیر حمایتی را که از ترامپ به ارث رسیده بود حفظ کرد و سپس اقدامات خود را بیشتر کرد.

ترامپ به طور منحصر به فردی به عقب نشینی آمریکا از بازارهای جهانی سرعت بخشید، او با بازنگری دوره اول خود در توافقنامه تجارت آزاد آمریکا شمالی که دسترسی موجود به بازارهای آمریکا برای کانادا و مکزیک را در ازای ایجاد موانع بیشتر در اطراف آن اقتصادهای داد حفظ کرد. تعرفه ها، پول حمایتی و علاقه او به پوتین و سایر شکارچیان جهانی، جایگاه آمریکا را در کنار متحدان معمولش و شرکای جدیدش تضعیف خواهد کرد. ترامپ به عنوان شخصیت قدرتمندی توصیف می شود که صلح جهانی را با نیروی شخصیتش حفظ می کند، اما این داستان خیلی دوام نمی آورد.

تصویر آمریکا به عنوان یک شهر، نماد مسئولیت اخلاقی و تکبر یک شهر است. در دوران ترامپ، آمریکا ممکن است با افتخار رفتار کند؛ اما کمتر به آن افتخار بورزد. رهبران ممکن است پول های فاسد را به جیب بزنند و ملت ممکن است زیر فشارهای تعرفه ای خم شوندند. برخی از شهروندان ممکن است خود را فریب دهند و باور کنند که کشور دوباره بزرگ شده است، اما در واقعیت، منزوی تر و کمتر امن شده اند. همان طور که تاریخ نشان می دهد این تغییر از ملتی مدافع به درندگی عواقب شدیدی خواهد داشت.

<https://shorturl.at/OdBK1>

نفع همسایگان سوریه از آشوب در این کشور

اینکه متحدان عراقی تهران بتوانند خلاً حزب الله در سوریه را پر کنند جای سؤال است. قدرت میدان نبرد جنبش شیعی لبنان بسیار بیشتر از جناح‌های مسلح شیعه عراق است. علاوه بر این، کارشناسان بر این باورند که نفوذ و فشار آمریکا در عراق، میزان نیروی انسانی گروه‌های عراقی طرفدار ایران وابسته به بسیج مردمی عراق که به نام «حشد شعبی» شناخته می‌شود را محدود می‌کند. ریاض کهوچی، مؤسس موسسه تحلیل نظامی خاور نزدیک و خلیج فارس مستقر در دبی با بیان اینکه آمریکا به بغداد فشار می‌آورد تا از اسد حمایت نکند، توضیح داد: ما دیدیم که نیروهای حشد شعبی عراقی تنها توانستند نیروهای کمکی بسیار محدودی (حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ نفر) به سوریه بفرستند. موضع واشنگتن در قبال تحولات در حال آشکار شدن، نشان دهنده وضعیت سردرگمی است که مشخصه سیاست آمریکا از زمان آغاز درگیری در سوریه از بیش از یک دهه پیش بوده است. جیک سالویان، مشاور امنیت ملی در مصاحبه‌ای با سی‌ان‌ان نگرانی‌هایی را در مورد هیئت تحریر شام ابراز کرد و عین حال اشاره می‌کند که واشنگتن لزوماً رویدادهای سوریه را منفی نمی‌بیند.

ibit.ly/AnmOM

این زمان بدون شک به دولت تضعیف شده حزب الله مرتبط بود که نقش مهمی در کمک به دولت سوریه برای داشتن دست بالا در برابر شورشیان مسلح پس از شروع جنگ داخلی در سوریه در سال ۲۰۱۱ ایفا کرد. بر اساس توافق آتش بس با اسرائیل، حزب الله موظف است به حضور مسلحانه خود در جنوب لبنان پایان دهد که از این رومی تواند مانع از توانایی این گروه برای عملیات به عنوان یک نیروی جنگی مؤثر در سوریه شود. در همین حال، اجماع گسترده‌ای وجود دارد که جنگ بین حزب الله و اسرائیل به اجرای موفقیت آمیز حمله شورشیان کمک کرده است.

کوئینسی

علی ریزک

حمله غافل گیرانه شورشیان سوریه به رهبری یک گروه اسلام گرای تندرو با ریشه در القاعده، پیامدهای منطقه‌ای عظیمی را که جنگ اسرائیل علیه حزب الله لبنان ایجاد کرده است، به نمایش می‌گذارد. دست کم در حال حاضر، ناتوانی حزب الله در دفاع از دولت بشار اسد، رئیس جمهور سوریه که به شدت از حملات هوایی و عملیات زمینی اسرائیل در جنوب لبنان ضربه خورده است، یک عامل سرنوشت ساز است، همان طور که از سهولت و سرعت پیشروی شورشیان پس از شروع کارزار خود در روز ۲۷ نوامبر بر روی زمین مشهود است. بر اساس گزارش‌ها، شورشیان تحت رهبری هیئت تحریر شام [HTS] پس از تصرف حلب و کنترل کامل استان ادلب، روز پنجشنبه پس از عقب نشینی ارتش سوریه و نیروهای متحد که در ابتدا با کمک حملات هوایی روسیه، دفاع شدیدی انجام داده بودند، به حما یورش بردند. موفقیت آن‌ها تا به امروز یک معضل جدی برای آمریکا ایجاد می‌کند، زیرا هیئت تحریر شام رهبری این اتهام را بر عهده دارد، اگرچه تعدادی از گروه‌های مورد حمایت ترکیه، از

جمله «ارتش ملی سوریه» نیز در آن دخیل هستند. هیئت تحریر شام به عنوان یک گروه «جهادگرایی سلفی» شناخته می‌شود و قبلاً به عنوان جبهه النصره وابسته به القاعده شناخته می‌شد و توسط آمریکا و سایر کشورها به عنوان یک گروه تروریستی معروف هستند. البته، این القاعده بود که بدترین حمله را در تاریخ ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ به آمریکا انجام داد. در حالی که رهبری هیئت تحریر شام علناً از القاعده جدا شد و به نظر می‌رسد بر وضعیت محلی در سوریه متمرکز شده، اما همچنان به آن متعهد است. حمله شورشیان در همان روزی آغاز شد که آتش بس میان لبنان و اسرائیل اجرایی شد.

صدای آمریکا

شرایط سوریه به زیان حکومت ایران و حزب الله تمام شده است

هم‌زمان با پیشروی‌های شبه نظامیان در سوریه و تنگ تر شدن حلقه محاصره نیروهای بشار اسد در دمشق، آموس هوکشتاین، فرستاده ویژه رئیس جمهور آمریکا در امور غرب آسیا، گفت که شرایط جدید در سوریه به زیان حکومت ایران و نیروهای حزب الله لبنان تمام شده است.

او که به نمایندگی از آمریکا در مذاکرات منتهی به برقراری آتش بس میان اسرائیل و حزب الله شرکت کرده است، گفت: به باور او، حزب الله هنوز حذف نشده، اما نسبتاً ضعیف شده است. هوکشتاین که در حاشیه یک کنفرانس سیاسی در دوحه، پایتخت قطر، سخن می‌گفت، افزود: شرایط جدید در سوریه، تامین تسلیحات از سوی حکومت ایران به حزب الله را دشوارتر می‌کند.

او بدون اشاره به جزئیات گفت: به نظر می‌رسد جمهوری اسلامی در حال پایان دادن به حمایت خود از حکومت بشار اسد است. حکومت ایران اعلام کرده است که خانواده اعضای سفارت خود در دمشق را تخلیه می‌کند، اما گزارش نیویورک تایمز مبنی بر خروج نیروهای نظامی خود از این کشور را تکذیب کرده است.

ibit.ly/yUnBN

سایر خبرها

رویترز

افزایش اورانیوم غنی شده ۶۰ درصدی توسط حکومت ایران

خبرگزاری رویترز روز شنبه ۱۷ آذر به نقل از «یک منبع دیپلماتیک غربی» گزارش داد که افزایش مقدار اورانیوم غنی شده با خلوص ۶۰ درصد از سوی حکومت ایران «به شدت جدی» است.

به گفته این منبع که رویترز به نام او اشاره نکرد، این اقدام جمهوری اسلامی «هیچ توجیه معتبر غیر نظامی ندارد و برعکس، می‌تواند در صورتی که [حکومت] ایران تصمیم بگیرد، به طور مستقیم به یک برنامه هسته‌ای نظامی دامن بزند». این منبع دیپلماتیک غربی افزود: اقدام جمهوری اسلامی ایران با اظهارات این حکومت مبنی بر آمادگی برای بازگشت به مذاکرات، در تناقض است. آمریکا روز جمعه ۱۶ آذر با ابراز نگرانی شدید درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران اعلام کرد: «عمیقاً نگران ادامه تشدید تنش‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی و عدم همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هستیم. تولید و انباشت اورانیوم غنی شده تا سطح ۶۰ درصد هیچ توجیه غیر نظامی معتبری ندارد».

ibit.ly/msE6h

همسایگان اوکراین به این کشور پشت کرده اند

سورین

اروپا

دور زدن محاصره روسیه از آن‌ها استفاده می‌کردند، از اهمیت بیشتری برخوردارند. از آنجایی که آب‌های سرزمینی اعضای ناتو توسط ائتلاف آتلانتیک محافظت می‌شود، روسیه از آن‌ها دوری می‌کند و این امر به کشتی‌های اوکراینی امکان می‌دهد کالاهای خود را از طریق تنگه بسفر در استانبول حمل کنند.

بر اساس گزارش «مرکز تحلیل سیاست اروپا» [CEPA] این امر فراتر از انتظار عمل کرده است. زیرساخت‌های بندری اوکراین و رومانی در نزدیکی دهانه رودخانه دانوب و همچنین راه‌اندازی کریدور دریایی صادراتی اوکراین بسیار مهم شده‌اند و نشانه‌های واقعی موفقیت را نشان می‌دهند. تهدید ناشی از اقدام نظامی روسیه با استفاده از آب‌های سرزمینی رومانی و بلغارستان کاهش یافته است. امروزه، طرح «خطوط همبستگی» اتحادیه اروپا به اوکراین این امکان را می‌دهد تا نزدیک به دو سوم غلات خود را از طریق زمینی حمل کند و به بنادر رودخانه دانوب وارد کند.

دست کم، هیچ یک از این کشورها، در صورتی که رومانی به آن‌ها ملحق شود، از منافع اوکراین دفاع نخواهند کرد.

t.ly/Joimlb

منتقد ضد غربی که هم ناتو و هم اتحادیه اروپا را به خطر انداخته است، به زودی با هم همراهی کنند.

رومانی همچنین یک محور اقتصادی برای اوکراین است. در سال ۲۰۲۲، روسیه صادرات اوکراین مانند گندم، جو، ذرت، روغن آفتابگردان و سایر محصولات غلات را از طریق مسیرهای مورد علاقه خود در دریای سیاه مسدود کرد. اروپای مرکزی با فعال کردن صادرات اوکراین از طریق قلمرو خود در حالی که اتحادیه اروپا تعرفه‌های واردات را کاهش می‌دهد، موفق شدند. مسیرهای رومانیایی و بلغارستانی در دریای سیاه که کشتی‌های تجاری اوکراینی برای

اوقات، او با پیچیده کردن مصادره‌داری‌های روسیه برای اوکراین و ممانعت از اتحادیه اروپا در بازپرداخت پولی که برای تسلیحات برای اوکراین صرف می‌شود، به عنوان نماینده روسیه در اروپا عمل می‌کند.

در سال ۲۰۲۳، مجارستان در قالب رابرت فیکو، یک پوپولیست ملی که در انتخابات عمومی اسلواکی پیروز و نخست‌وزیر شد، تقویت شد؛ مانند اوربان، فیکو بیشتر از اوکراین نسبت به روسیه ابراز همدردی می‌کند و استدلال می‌کند که حمایت نظامی اضافی از کی‌یف «تنها درگیری را طولانی می‌کند».

اگر جرجسکو، یکی از طرفداران پوتین و

فان پالیسی پل هانوس

پیروزی غافل‌گیرکننده کالین جرجسکو، ملی‌گرای افراطی و تحسین‌کننده روسیه، در دور اول انتخابات ریاست جمهوری رومانی در روز ۲۴ نوامبر، توهم غیرقابل تصور گسترش مرز طرفدار روسیه با اوکراین در زمان جنگ را مطرح می‌کند. اگر جرجسکو در دور دوم رأی‌گیری در روز ۸ دسامبر پیروز و رئیس جمهور رومانی شود، متحدانی از جمله مجارستان و اسلواکی در اتحادیه اروپا وجود خواهند داشت که با محکوم کردن روسیه به اتفاق آرا مخالفت می‌کنند. این یک سناریوی ناخوشایند برای اوکراین در زمانی است که آخرین چیزی که به آن نیاز دارد شورش در پشت‌پرده خود است و با توجه به انتخابات آتی سال ۲۰۲۵ در جمهوری چک، مولداوی و احتمالاً بلغارستان، این شورش ممکن است گسترش یابد.

در اروپا، مجارستان پیش‌تاز این سناریو است. ویکتور اوربان، نخست‌وزیر تحسین‌دیرینه خود از ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه را در بوق و کرنا می‌کند؛ گاز، نفت و فناوری هسته‌ای روسیه را خریداری می‌کند؛ در مسکو در کنار پوتین ظاهر می‌شود؛ و کمک‌های اوکراین را متوقف می‌کند. گاهی

صدای آمریکا

تلاش جمهوری اسلامی برای مخفی کردن بقایای سایت طالقان ۲

تصاویر ماهواره‌ای جدید از سایت نظامی طالقان ۲ در پایگاه پارچین که ظاهر آذر ماه اکتبر توسط اسرائیل هدف حمله قرار گرفته، نشان می‌دهد که جمهوری اسلامی اقداماتی برای پنهان‌سازی بقایای این سایت انجام داده است. تحلیل‌گران غربی معتقدند این تلاش‌ها احتمالاً به دلیل وجود تجهیزات حساس مرتبط با برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی در این سایت بوده است. تصاویر ماهواره‌ای تهیه‌شده توسط شرکت مگسار تکنولوژی و منتشر شده توسط موسسه علوم و امنیت بین‌الملل در واشنگتن، وضعیت ساختمان طالقان ۲ را در تاریخ‌های ۶ و ۲۴ نوامبر نشان می‌دهد. در این تصاویر، ساخت یک سازه افقی موقت و نصب موانع عمودی در نزدیکی محل تخریب به چشم می‌خورد که نشان از تلاش جمهوری اسلامی برای جلوگیری از رؤیت بقایای سایت از بالا و زمین دارد. طالقان ۲ یکی از ساختمان‌های پایگاه نظامی پارچین است که در اسناد هسته‌ای جمهوری اسلامی، که اسرائیل در سال ۲۰۱۸ از تهران به دست آورد، به عنوان محلی مرتبط با تحقیقات تسلیحات هسته‌ای پیش از سال ۲۰۰۴ معرفی شده است.

ibit.ly/9soLp

سایر خبرها

سی‌ان‌ان

جلوگیری از بازگشت داعش اولویت ماست اما وارد جنگ نمی‌شویم

ساعتی پس از آن که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا، گفت «این کشور نباید در جنگ سوریه درگیر شود»، مشاور امنیت ملی جو بایدن در کاخ سفید، تأکید کرد که ایالات متحده قصد ندارد در جنگ داخلی سوریه مداخله کند. جیک سالوان، مشاور امنیت ملی کاخ سفید، با اعلام این خبر تأکید کرد که آمریکا قصد مداخله در جنگ داخلی سوریه را ندارد، اما اقداماتی را برای جلوگیری از بازگشت احتمالی داعش انجام خواهد داد. او در نشست «مجمع دفاع ملی ریگان» گفت: «ما علاوه بر جلوگیری از قدرت گرفتن دوباره داعش، تعهد عمیقی هم به تقویت امنیت متحدان خود در منطقه از جمله اسرائیل، اردن، عراق و دیگران داریم که این مسئولیت را دنبال خواهیم کرد. ضمن اینکه به وضعیت انسانی در سوریه هم توجه ویژه‌ای خواهیم داشت». مشاور امنیت ملی کاخ سفید در عین حال با تأیید نگرانی دولت جو بایدن از پیامدهای احتمالی درگیری‌های سوریه بر منطقه، خاطر نشان کرد: «ما اوضاع را به دقت زیر نظر داریم».

ibit.ly/MUTxr

گرجستان از خطر مرز روسیه عبور می‌کند

بلومبرگ مارک هیروا

تشخیص اینکه در گرجستان چه اتفاقی می‌افتد کار آسانی نیست، اما مشخص است که مرزهای قدرت دولت و مردم در حال جابجایی است.

تشخیص این انتقال در زمان واقعی دشوار است. حکومت‌های استبدادی مدعی مشروعیت دموکراتیک هستند، مشروعیتی که رئیس‌جمهور روسیه، ولادیمیر پوتین یا رئیس‌جمهور چین، شی جین‌پینگ ادعا می‌کنند، با این حال، در مقطعی، این ادعاها به طور شفاف بی‌معنی شدند.

زمانی که یک رهبر غیرمحبوب، مانند رئیس‌جمهور کره جنوبی، یون سوک یول، بدون هیچ دلیل واقعی، حکومت نظامی اعلام می‌کند، به اندازه کافی آسان است. تلاش او در تاریخ ۳ دسامبر برای آنچه که به یک کودتای مشروطه تبدیل شد با شکست مواجه شد و استیضاح در انتظار او نیز خواهد بود. اما با این حال، اگر این معادل سیاسی اعلام علنی جنگ باشد، تحول گرجستان بیشتر شبیه به یک جنگ ترکیبی است، جایی که براندازی نهادها با نام خود نهادها انجام می‌شود و جناح مردم در دولت گم شده است.

یک اتفاق حساس اکنون اتفاق افتاده است، زمانی که مقامات تفلیس، پایتخت گرجستان، پلیس نقابدار را برای یورش به مقر احزاب مخالف فرستادند، پرونده‌های آن‌ها را جمع‌آوری کردند و رهبران حزب را دستگیر کردند. افسران امنیتی همچنین بیرون از خانه‌های مخالفان منتظر فعالان سیاسی ماندند تا آن‌ها را بلافاصله بازداشت کنند.

دولت به دنبال توجیه این حرکت بود و گفت که اطلاعاتی در اختیار دارد که این افراد در حال برنامه‌ریزی یک شورش خشونت‌آمیز هستند و این یورش‌ها و دستگیری‌ها اقداماتی «پیشگیرانه» است. البته این اتفاق نیز غیرممکن نیست؛ توسعه یافته‌ترین دموکراسی‌ها با کنترل جمعیت مردم مبارزه می‌کنند، اما با این حال، اکنون بخاطر اقدامات سابق خود دولت این اتفاق غیرممکن است.

تنها رهبر گرجستانی که شکست در انتخابات را پذیرفت و قدرت را

شفاف نبوده است.

بر اساس نتایج رسمی انتخابات، حزب رویای گرجستان با ۵۴ درصد پیروز شد. در تاریخ ۱۴ دسامبر، زورابیشویلی برای انتخاب مجدد شرکت خواهد کرد، اما برای اولین بار این موضوع توسط رأی‌گیری مردمی مشخص نمی‌شود، بلکه توسط یک کالج انتخاباتی تعیین می‌شود. برای انتخاب رئیس‌جمهور؛ نیمی از ۳۰۰ اعضای پارلمان از حزب حاکم رویای گرجستان خواهند بود که بنابراین احتمال شکست او بسیار زیاد است و او گفته است که به دلیل نامشروع بودن مجلس کنار نمی‌رود. دانستن صحت ادعاهای کلاهبرداری بدون تحقیق مستقل که هنوز اتفاق نیفتاده و احتمالاً در حال حاضر هرگز انجام نخواهد شد، دشوار است. قطعنامه غیرالزام‌آور پارلمان اروپا در تاریخ ۲۸ نوامبر خواستار تجدید رأی‌گیری شد. در پاسخ، ایراکلی کوباخیدزه، نخست‌وزیر فعلی گرجستان، مذاکرات عضویت در اتحادیه اروپا را تا سال ۲۰۲۸ به حالت تعلیق درآورد و اعتراضات گسترده کنونی را برانگیخت.

در حال حاضر دولت کنونی ماهیت دموکراسی ظاهری خود را نشان می‌دهد. رویای گرجستان برای انتخاب مجدد نامزد شد و ادعا کرد که حزبی است که مسکورا به سمت خود نکشاند

و اکنون در تلاش است گرجستان را از چنگ غرب نجات دهد. این حزب به آرزوهای ملت خود برای پیوستن به اتحادیه اروپا اشاره کرد و آن را دلیلی که روسیه در سال ۲۰۱۴ به او کراین حمله کرد خواند. با این حال، هر حرکتی که در طول سال گذشته انجام شده، به نظر می‌رسد طوری طراحی شده است که اطمینان حاصل شود که گرجستان به هیچ‌وجه عضو اتحادیه اروپا نشود. پارلمان اروپا هیچ تأثیری بر سیاست خارجی ندارد، بنابراین، قطعنامه آن نمادین بوده است، اما با این حال، کوباخیدزه شرایط وخیم موجود را بهانه‌ای برای انجام تصمیم واقعی خود و به خاک سپردن خواسته‌های رأی‌دهندگان استفاده کرد. او در بیانیه اول خود برای تظاهر به تعهد به هدف نهایی عضویت در اتحادیه اروپا که در قانون اساسی گرجستان نوشته شده است، ادامه داد، اما اکنون دیگر همین تظاهر نیز از بین رفته است.

به همین دلیل است که سفیران گرجستان از سمت‌های خود استعفا می‌دهند و خیابان‌های شهرهای سراسر کشور شب به شب مملو از معترضان جوان می‌شود که برای امیدهای خود جهت آینده‌های بهتر می‌جنگند. اخراج این افراد به‌عنوان عواملی خارجی بسیار جنایتکارانه و توهین‌آمیز است.

<https://tinyurl.com/2ay3lzym>

تیم ترامپ باید روی ایجاد نسل جدیدی از «دریاسالارهای جنگجو» تمرکز کند

اندازه ناوگان و طراحی نیرو متکی بود. جان لمن، وزیر نیروی دریایی وقت آمریکا، تلاش SSG را به عنوان روشی برای توسعه آنچه او «نسل جدیدی از دریاسالارهای جنگجو» نامید، تحسین کرد. وزیر جدید باید راهی برای فعال نگه داشتن این برنامه به عنوان راهی برای اتصال دبیرخانه، وزیر دفاع و رئیس جمهور به رهبری ناوگان بیابد. یک SSG جدید ممکن است شامل آموزش‌های پیشرفته در استراتژی و سیاست دریایی فراتر از آنچه در کالج جنگ دریایی و دانشگاه تفنگداران دریایی ارائه می‌شود، باشد.

<https://B2n.ir/f24616>

دولت غیرنظامی در استراتژی و سیاست دریایی را احیا کند. در نهایت، افسران نیروی دریایی، تفنگداران دریایی، گارد ساحلی و تفنگداران دریایی واجد شرایط در برابر سیاست‌گذاران ارشد و چالش‌های آن‌ها از توسعه رهبران زمان جنگ حمایت می‌کنند که رهبری غیرنظامی کشور را بهتر درک کرده و با آن‌ها کار می‌کنند. نیروی دریایی آمریکا با پایان جنگ سرد در سال ۱۹۹۰ تا حد زیادی هرگونه استراتژی رقابتی با هم‌تایان خود را کنار گذاشته بود و در عوض به مجموعه‌ای از اسناد سیاست کاغذ سفید برای بیان «استراتژی» خود برای عملیات جهانی و

تغییرات سازمانی بالقوه خود را برای خدمات دریایی خواهد داشت. اما وزیر نیروی دریایی بعدی باید هسته ایده دل‌تورورا حفظ کند و گروهی متشکل از کاپیتان‌های نیروی دریایی، گارد ساحلی و بازرگانان دریایی و سرهنگ‌های تفنگداران دریایی برای بررسی، ارزیابی، ایجاد و آزمایش مفاهیم جدید استراتژی و عملیات نیروی دریایی ایجاد کند. افزایش تنش با چین این را می‌طلبد. یک SSG به رهبری دبیرخانه نیروی دریایی همچنین می‌تواند با رهبران سیاسی مورد نیاز نیروی دریایی ارتباط برقرار کند تا علاقه و تخصص رهبران

دیفنس آپشن استیون ویلزا

کارلوس دل‌تورورا، وزیر نیروی دریایی، در ۳۱ اکتبر تشکیل یک گروه مطالعات استراتژیک دریایی جدید (SSG) را با الگوبرداری از رئیس گروه عملیات دریایی دهه ۱۹۸۰ اعلام کرد. مأموریت آن «آموزش افسران آینده در تفکر استراتژیک و انجام تحقیقات در مورد برخی از چالش‌برانگیزترین چالش‌های استراتژیک وزارت نیروی دریایی است». انتخاب رئیس جمهور سابق دونالد ترامپ برای دور دوم احتمالاً این تلاش را از بین می‌برد، زیرا جان فیلان، وزیر نیروی دریایی آینده ترامپ، ایده‌ها و

دوره برای ترامپ در برخورد با دشمنانش

مشترک به عنوان مشاور نظامی خدمت کنند. آن‌ها طبق قانون از زنجیره فرماندهی معمولی حذف می‌شوند تا جدایی نهادی بین نقش‌های مشاوره و فرماندهی حفظ شود. این ترتیب به منظور کمک به افزایش اعتماد و صمیمیت بین روسای مشترک و رئیس جمهور طراحی شده است.

گفت‌وگوهای محرمانه با مخالفان حزبی رئیس جمهور، ارتباطات غیرمجاز پشتیبان با دشمنان، مقایسه‌های اتفاقی رئیس جمهور با آدولف هیتلر و پیشنهادها شبیه‌آمان گرایانه مبنی بر اینکه سربازان باید از دستوراتی که به نظر آن‌ها ناخوشایند هستند سرپیچی کنند، به دلایل واضح این اعتماد را تضعیف می‌کند.

ارتش باید به نقش خود به عنوان ابزار بی‌طرف قدرت ملی بازگردد؛ اما این بدان معناست که عمدتاً باید توسط رئیس جمهور منتخب به روشی که او هدایت می‌کند کنترل شود. برای احیای روابط سالم‌تر نظامی-غیرنظامی، باید یک بازنشانی دراماتیک و نمادین وجود داشته باشد که به ارتش و بقیه کشور یادآوری کند که ترامپ به عنوان رئیس جمهور دارای اختیارات اجرایی کامل است.

<https://B2n.ir/x61100>

ممانعت از استفاده ترامپ از ارتش برای توقف شورش‌های سراسری در ژوئن ۲۰۲۰ صورت گرفت. مایلی یک پیام ضمنی به سربازان ارسال کرد که نشان می‌داد می‌تواند هرگونه دستور استقرار را نادیده بگیرند، حتی اگر نیروهای فعال در چنین ظرفیتی مکرراً از جمله در جریان شورش‌های لس‌آنجلس ۱۹۹۲ استفاده شده‌اند. مایلی نمونه‌ای از طبقه جدید افسران ارشد لیبرال است که در جنگ‌های فرهنگی شرکت می‌کنند و طوری رفتار می‌کنند که انگار خارج از کنترل رئیس جمهوری هستند که در صورت مخالفت با سیاست‌های او به او خدمت می‌کنند. رفتار بد مایلی به خاطر نقشش بسیار شدید بود. قرار است فرماندهان

کرد. او با گروه کوچکی از افسران که نیروهای استراتژیک هسته‌ای ما را کنترل می‌کنند ملاقات کرد و از آن‌ها خواست تا قبل از اجرای هر دستور پرتاب، موافقت او را جلب کنند، اگرچه به عنوان رئیس ستاد مشترک، او صرفاً یک مشاور است و قانوناً از زنجیره فرماندهی مستثنی شده است. در نهایت و از همه بحث‌برانگیزتر، او به همتای خود در چین می‌گفت که اگر حمله یا اقدام دیگری از سوی آمریکا انجام شود، به آن‌ها اطلاع خواهد داد. او از این به عنوان ارتباط معمولی «عدم تعارض» دفاع کرد، اما این مذاکرات محرمانه بدون مجوز وزیر دفاع یا رئیس جمهور انجام شد. همه اقدامات مایلی پس از پیوستن او به گروهی از افسران بازنشسته برای

امریکن گریتنس کریستوفر روچ

ترامپ در برخورد با دشمنانش می‌تواند یکی از دو مسیر را دنبال کند. یکی راه صلح، آشتی و بخشش خواهد بود. مطمئناً این امر در کوتاه‌مدت آسان‌تر خواهد بود و همچنین تأییدیه خودی‌ها و رسانه‌ها را جلب می‌کند. از طرف دیگر، او می‌تواند به دنبال مجازات بدترین و نافرمان‌ترین مجرمان از اولین دوره ریاست جمهوری خود باشد.

اینکه ترامپ باید چه مسیری را طی کند بستگی به این دارد که آیا فرد معتقد است که هشت سال گذشته دعوای حزبی عادی بوده است یا معتقد است که اتفاقی بی‌نظیر رخ داده است: «ممانعت از خودگردانی دموکراتیک توسط یک دولت عمیق تکنوکرات».

رئیس ستاد مشترک، مارک میلی، یکی از بدترین متخلفان بود. همانطور که در کتاب خطر باب وودوارد مستند شده است، مایلی پس از انتخابات سال ۲۰۲۰ زمان زیادی را با نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا گذراند و به او اطمینان داد که ارتش در برابر برخی دستورات رئیس جمهور ترامپ مقاومت خواهد

آسوشیتدپرس - لورن کوک / ایلیانویکوف

امتاع رئیس ناتو از صحبت درباره عضویت اوکراین

روابط حال و آینده اوکراین با ناتو از نظر سیاسی تفرقه افکن بوده است و بخشی از بحث بزرگ‌تر بین روابط سیاسی و فرهنگی اوکراین با اتحادیه اروپا و روسیه است. در روز ۲۲ نوامبر ۲۰۰۲ و در فوریه ۲۰۰۵ اوکراین به طرح همکاری برای صلح ناتو پیوست. سپس در آوریل ۲۰۰۵، اوکراین وارد برنامه گفت‌وگوی تنگاتنگ با ناتو شد.

مارک روته، دبیرکل ناتو، روز سه‌شنبه از پرسش‌ها درباره عضویت احتمالی اوکراین در این ائتلاف نظامی چشم‌پوشی کرد و گفت که اولویت در حال حاضر باید تقویت دست این کشور در مذاکرات صلح آینده با روسیه از طریق ارسال تسلیحات بیشتر باشد.

اظهارات روته، قبل از نشست وزرای خارجه ناتو، چند روز پس از آن بیان شد که ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین گفت که گسترش عضویت در ائتلاف به سرزمینی که اکنون تحت کنترل کی‌یف است، می‌تواند به «مرحله داغ» جنگ تقریباً ۳ ساله در اوکراین پایان دهد، جایی که نیروهای روسی به عمق همسایه غربی خود فشار می‌آورند.

روته گفت: «جبهه به سمت شرق حرکت نمی‌کند، بلکه به آرامی به سمت غرب در حال حرکت است؛ بنابراین ما باید اطمینان حاصل کنیم که اوکراین در موقعیتی قدرتمند قرار می‌گیرد پس از آن دولت اوکراین باید در مورد گام‌های بعدی از نظر آغاز مذاکرات صلح و نحوه انجام آن تصمیم بگیرد.»

رهبران ۳۲ کشور عضو ناتو در اجلاس خود در واشنگتن در ماه جولای اصرار داشتند که اوکراین در مسیری «بازگشت‌ناپذیر» برای عضویت است؛ اما برخی به رهبری آمریکا، در حالی که جنگ بیداد می‌کند و قبل از اینکه مرزهای کشور به وضوح مشخص شده باشد، از حرکت رو به جلو خودداری کرده‌اند. تمام ۳۲ کشور باید به اتفاق آرا برای پیوستن اوکراین به آن موافقت کنند.

ناتو بر این اصل بنا نهاده شد که حمله به هر متحدی باید به‌عنوان حمله به همه آن‌ها تلقی شود و این ائتلاف پیوسته تلاش کرده است از کشاندن به جنگ گسترده‌تر با روسیه مجهز به سلاح هسته‌ای جلوگیری کند.

زلنسکی استدلال کرد که به محض پایان درگیری آشکار، هرگونه پیشنهاد برای پیوستن به ناتو می‌تواند به تمام بخش‌های کشور که تحت مرزهای بین‌المللی به رسمیت شناخته شده است، گسترش یابد.

روته گفت که اولین گام باید این باشد که

خارجه اوکراین، نسخه‌ای از سند بوداپست را به خبرنگاران نشان داد.

این سند، نتوانست امنیت اوکراین و امنیت فرا آتلانتیک را تضمین کند؛ بنابراین ما باید از تکرار چنین اشتباهاتی اجتناب کنیم.

روته با انعکاس دیدار اخیر خود با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا، گفت که تأکید کرده است که چین، کره شمالی و ایران به سمت روسیه فشار می‌آورند و آمریکا و منطقه آسیا و اقیانوسیه را در معرض خطر قرار می‌دهند.

روته گفت: «هر وقت به توافقی در مورد اوکراین می‌رسیم، باید توافق خوبی باشد، زیرا چیزی که هرگز نمی‌توانیم داشته باشیم، کیم جونگ اون و شی جین‌پینگ و هر کس دیگری است.»

کر استارمر، نخست‌وزیر انگلیس گفت که متحدان اوکراین باید «آنچه را که لازم است برای حمایت از دفاع شخصی‌شان تا زمانی که طول می‌کشد انجام دهند»، اما اذعان کرد که جنگ به مذاکرات و مصالحه بالقوه ختم خواهد شد.

استارمر اوایل روز دوشنبه در یک سخنرانی گفت که متحدان باید «اوکراین را در قوی‌ترین موقعیت ممکن برای مذاکرات قرار دهند تا بتوانند صلح عادلانه و پایدار را بر اساس شرایط خود تضمین کنند که امنیت، استقلال و حق انتخاب آینده آن‌ها را تضمین کند.»

t.ly/aceE8

«اطمینان حاصل شود که اوکراین آنچه را که برای رسیدن به موقعیت قدرتمند در زمان آغاز مذاکرات صلح نیاز دارد، در اختیار دارد.» مقامات اوکراینی روز سه‌شنبه صراحتاً اعلام کردند که از هیچ اقدام نیمه‌کاری یا راه‌حل‌های توفقی در مورد عضویت در ناتو حمایت نخواهند کرد. وزارت امور خارجه اوکراین با استناد به «تجربه تلخ خود از تفاهم‌نامه بوداپست»، بیانیه‌ای قوی صادر کرد و گفت که اوکراین «به هیچ جایگزین، جانشین یا نماینده‌ای برای عضویت کامل اوکراین در ناتو رضایت نخواهد داد.»

بر اساس توافقنامه بین‌المللی که ۳۰ سال پیش در پایتخت مجارستان امضا شد، اوکراین موافقت کرد در ازای تضمین‌های امنیتی روسیه، آمریکا و انگلیس، از تسلیحات اتمی دوران شوروی خود که سومین زرادخانه بزرگ هسته‌ای جهان بود صرف‌نظر کند.

بیانیه وزارت امور خارجه توافق بوداپست را «یادبود کوتاه‌فکری در اتخاذ تصمیمات استراتژیک امنیتی» خواند.

در این بیانیه آمده است: ما متقاعد شده‌ایم که تنها تضمین واقعی امنیت اوکراین و همچنین عامل بازدارنده برای تجاوز بیشتر روسیه به اوکراین و سایر کشورها، عضویت کامل اوکراین در ناتو است.

در مقر ناتو در بروکسل، آندری سیبیها، وزیر امور

واشنگتن پست / سوسنا جورج

ایران می‌تواند سوریه را نجات دهد؟

سربازان و فرماندهان به واشنگتن پست گفتند که ایران در تلاش برای بسیج جنگجویان منطقه‌ای برای کمک به حمایت از بشار اسد، رئیس جمهور سوریه است و اعضای حزب الله و شبه نظامیان شیعه عراق را در سوریه مستقر کرده است. آن‌ها منتظر دستور مبارزه هستند. نیروهای اسد در تلاش برای جلوگیری از پیشروی ناگهانی شورشیان اسلام‌گرا هستند که شهر حلب و شهرها و روستاهای اطراف را تصرف کرده‌اند. آخرین باری که جنگ داخلی سوریه تسلط اسد بر قدرت را تهدید کرد، نیروهای زمینی حزب الله نقشی اساسی در تغییر جریان به نفع او ایفا کردند.

اما با توجه به اینکه گروه شبه نظامی لبنانی به دلیل جنگ با اسرائیل به طور قابل توجهی تنزل یافته است، مشخص نیست که آیا این بار اراده یا توانایی تغییر معنادار جهت درگیری را دارد یا خیر. در حالی که شبه نظامیان عراقی به طور بالقوه می‌توانند برخی از شکاف‌ها را پر کنند، تحلیل‌گران می‌گویند که این جنگجویان آموزش کمتر و مهمات ضعیفی دارند.

تجدید حیات خیره کننده درگیری سوریه پس از سال‌ها خطوط نبرد تثبیت شده، فشار بیشتری را بر «محرور مقاومت» خودخوانده ایران یعنی اتحاد سست نیابت‌های مسلحی که مدت‌ها برای حفظ منافع خود در منطقه به آن تکیه می‌کرد، وارد کرده است. سوریه یکی از نزدیک‌ترین متحدان تهران است و خطوط تدارکاتی حیاتی را در خود جای داده است که به آن اجازه می‌دهد پول، تسلیحات و مشاوران خود را برای حزب الله ارسال کند. اگر اسد سقوط کند یا اقتدارش از بین برود، ایران ممکن است از کمک به بازسازی گروه جلوگیری کند.

حزب الله مرکز شبکه نیابتی تهران است که به طور منحصر به فردی برای مصون نگه داشتن ایران از دخالت در درگیری‌های منطقه‌ای قرار دارد. با توجه به اینکه این گروه اکنون در پایین‌ترین نقطه خود قرار دارد و ایران به رویارویی مستقیم با اسرائیل کشیده شده است، این یک استراتژی است که به طور فزاینده‌ای پوچ به نظر می‌رسد.

یکی از اعضای حزب الله که مانند دیگران در این داستان به شرط ناشناس ماندن در مورد عملیات نظامی جاری صحبت کرد، گفت: «ایران در کنار ما بوده و از مظلومان محافظت می‌کند.» وی بارد نگرانی‌ها مبنی بر اینکه حزب الله برای پیوستن به جنگ سوریه ضعیف‌تر از آن است، افزود: «ما متحد هستیم و همیشه خواهیم بود.» به گفته این عضو حزب الله و فرماندهان عراقی، جنگنده‌های لبنانی و عراقی مستقر در سوریه در حالت «دفاعی» عمل می‌کنند، اما آن‌ها می‌گویند در صورت تغییر دستور ایشان آماده هستند.

آتش‌بس در لبنان، پس از ماه‌ها تنبیه حملات هوایی اسرائیل که منجر به کشته شدن بیشتر رهبران ارشد حزب الله شد و حمله زمینی که بسیاری از زیرساخت‌های نظامی آن را نابود کرد، هم‌زمان شد. به گفته این عضو حزب الله، جنگجویان حزب الله عمدتاً در سراسر مرزهای لبنان به سمت شهرهای حما و حمص مستقر شده‌اند. فرماندهان عراقی می‌گویند که جنگجویان آن‌ها بیشتر در شرق سوریه هستند، جایی که نیروهای سوریه دموکراتیک، یک گروه شورشی به رهبری کردها و تحت حمایت آمریکا، از هرج و مرج برای تصرف روستاهای تحت کنترل دولت در نزدیکی دیرالزور استفاده کرده‌اند.

برگ برنده دیگر روسیه است که مداخله آن در جنگ سوریه در سال ۲۰۱۵ به دولت برتری قاطع در قدرت هوایی داد. مسکو پایگاه‌های خود را در سوریه حفظ کرده و در روزهای اخیر حملاتی را علیه اهداف شورشیان و غیرنظامیان در پایگاه اصلی تحریر شام در ادلب انجام داده است. کرملین روز دوشنبه در پاسخ به این سؤال که آیا روسیه حمایت هوایی خود از اسد را افزایش خواهد داد، گفت که در حال تجزیه و تحلیل وضعیت است.

نیکول گراجوسکی، کارشناس روابط ایران و روسیه و یکی از همکاران مؤسسه کارنگی گفت: «توانایی ایران برای بسیج این گروه‌های ناهمگون واقعاً مهم است، زیرا روسیه نیروی هوایی برای حمایت از آن‌ها دارد، اما آن‌ها نیروی زمینی ندارند.»

t.ly/ExfTW

در گذشته، ایران همچنین به جنگجویان افغان از اقلیت هزاره آن کشور و همچنین جنگجویان شیعه از پاکستان روی آورده است، اگر چه تحلیل‌گران می‌گویند این گروه‌ها بیشتر به عنوان مزدور عمل می‌کنند تا ارتش‌های سنتی و مشخص نیست که آن‌ها چه نقشی در سوریه ایفا می‌کنند.

دولت ایران متعهد به استقرار سربازان خود البته در حال حاضر با اتکا به شبکه مستشاران نظامی خود از سپاه پاسداران مستقر در سراسر کشور نیست، اما این احتمال را رد نکرده است.

عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران روز سه‌شنبه در مصاحبه‌ای که در کانال تلگرامی رسمی خود منتشر کرد، گفت: اگر دولت سوریه از ما بخواهد نیرو به سوریه اعزام کنیم، درخواست آن‌ها را بررسی می‌کنیم. در حال حاضر، حداقل، به نظر می‌رسد که این کشور روی نمایندگان خود برای حفظ خط حساب باز کرده است.

نیروهای دولتی سوریه در حال حاضر در برابر پیشروی‌های شورشیان در حما، شهری در مرکز بین دمشق، پایتخت و شهر حلب که جنگجویان مخالف دولت هفته گذشته آن را تصرف کردند، موضع می‌گیرند. این مبارزه توسط حیات تحریر شام، یک گروه اسلام‌گرا که زمانی وابسته به القاعده بود و هنوز توسط آمریکا به عنوان یک گروه تروریستی شناخته می‌شود، رهبری می‌شود.

دستاوردهای تکان دهنده حیات تحریر شام با توافق

«زندگی‌های بسیاری بدون هیچ ضرورتی تلف و خانواده‌های زیادی ویران شدند و اگر [این روند] ادامه پیدا کند، می‌تواند به چیزی بسیار بزرگ‌تر و به شدت بدتر تبدیل شود.»

• اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه، در پاسخ به سوال خبرنگاران در مورد اظهارات مدیرکل اژانس بین‌المللی انرژی اتمی مبنی بر افزایش توانایی ایران در تولید اورانیوم غنی شده با خلوص ۶۰ درصد، گفت: صحبت‌های گروهی اشاره به عملکرد تقابلی و غیرسازنده سه کشور اروپایی و آمریکا در شورای حکام دارد که طی آن بدون هیچ توجیه منطقی یا مبنای قانونی اقدام به طرح و تصویب قطعنامه‌ای علیه ایران کردند.

• ایلان ماسک، کارآفرین میلیاردر حامی دونالد ترامپ و مشاور نزدیک تیم انتقالی این رئیس‌جمهور، در توییته نوشت که کشور او باید از درگیری‌های کشورهای دیگر تا زمانی که تبعات فراگیری نداشته باشند، «بیرون بماند». ماسک بعد از آن، این اظهار نظر را مطرح کرد که دونالد ترامپ گفت واشنگتن نباید در وقایع کنونی سوریه دخالت کند. خاطرنشان می‌شود ترامپ در پیامی در یکی از شبکه‌های اجتماعی به تحولات سوریه و کنش نشان داد و نوشت آمریکا نباید هیچ کاری درباره رویدادهایی که در سوریه اتفاق می‌افتد، انجام دهد و درگیری‌های کنونی در سوریه، ارتباطی به آمریکا ندارد.

• ابومحمد الجولانی (احمد الشرع) عنوان داشت: خطاب به تمامی نیروهای نظامی در شهر دمشق! نزدیک شدن به نهادهای دولتی کاملاً ممنوع است. وی تصریح کرد که این نهادهای دولتی تحت نظارت نخست‌وزیر سابق (محمد غازی الجلالی) تا زمان تحویل رسمی قدرت باقی می‌ماند. الجولانی همچنین شلیک هوایی در دمشق را ممنوع اعلام کرد.

• وبسایت فلایت رادار که در زمینه ردیابی هواپیماها فعالیت می‌کند، ادعا کرد: هواپیمای حامل بشار اسد به سمت شمال غربی پرواز کرد، سپس در نزدیکی حمص پیچید و ناپدید شد. این وبگاه مدعی است که هواپیمای بشار اسد رادارهای خود را بسته و از صفحه دستگاه‌های رصد، پنهان شده است. در همین حال، وال استریت ژورنال به نقل از مسئولان امنیتی سوری اعلام کرد که بشار اسد در ساعات اولیه صبح امروز (یکشنبه) به مقصدی نامعلوم، کشورش را ترک کرد. این روزنامه نوشت که خروج اسد از سوریه پس از آن صورت گرفت که همسر و فرزندان او هفته گذشته به روسیه رفتند.

• در پی سقوط دمشق در بامداد امروز (یکشنبه)، رسانه‌های اسرائیلی از ورود تانک‌های ارتش اشغالگر به بلندی‌های جولان خبر دادند. رسانه‌های اسرائیلی گزارش دادند که تانک‌های «ارتش اسرائیل» از دیوار مرزی در بلندی‌های جولان عبور کردند. رادیو ارتش اسرائیل نیز اعلام کرد که ارتش عملیات نظامی خود را در منطقه حائل در القنيطرة سوریه در نزدیکی مرز آغاز کرد.

• به اذعان تحلیل‌گران شبکه‌های فارسی‌زبان، یکی از دلایل مهم شکست بشار اسد و سقوط سوریه، فاصله گرفتن از ایران، پشت کردن به جبهه مقاومت و تمایل به غرب و کشورهای عربی بوده است.

• هادی البحرا، رئیس ائتلاف ملی نیروهای انقلاب و اپوزسیون سوریه، پس از سقوط حکومت بشار اسد به خبرگزاری الجزیره گفته است که با کشورهای عربی، اروپایی و سازمان ملل برای بررسی مرحله بعدی دیدار خواهیم کرد. در پی پیشروی سریع و بی‌دردسر گروه‌های مخالف دولت بشار اسد، این گروه‌ها پس از تصرف شهرهای حمص، دیرالزور و درعا، روز یکشنبه ۱۸ آذر ۱۴۰۳ بدون مواجهه با مقاومت نیروهای دولتی، وارد دمشق پایتخت سوریه شدند و رسماً به حکومت بشار اسد پایان دادند.

• با سقوط حکومت بشار اسد، وبسایت دیدیوت آحرانوت از اعلام وضعیت اضطراری و آماده‌باش ارتش اسرائیل در مرزهای سوریه خبر داد. دیدیوت آحرانوت نوشت: «ارتش اسرائیل پس از سقوط نظام اسد، فرماندهی شمال را در حالت آماده‌باش قرار داد.» بر همین اساس، اعلام شده است که ارتش اسرائیل سطح آمادگی فرماندهی شمال را پس از سقوط نظام اسد در سوریه در اوایل روز یکشنبه افزایش داده است.

• پس از سقوط حکومت بشار اسد، ارتش اسرائیل تایید کرد که مواضع جدیدی را در منطقه حائل بین این رژیم و سوریه در بلندی‌های جولان اتخاذ کرده است. ارتش اسرائیل در بیانیه‌ای اعلام کرد: ارتش در منطقه حائل و در تعدادی از مناطقی که برای دفاع از آن‌ها ضروری است، مستقر شده تا امنیت جوامع در بلندی‌های جولان و شهروندان اسرائیل تضمین شود.

• دقایقی پیش در تلویزیون دولتی سوریه، شورشیان تصرف دمشق، سرنگونی نظام اسد و آزادی زندانیان را اعلام کردند. شورشیان سوری در بیانیه‌ای تلویزیونی اعلام کردند که دمشق را آزاد و نظام ۲۴ ساله بشار اسد را سرنگون کرده‌اند و افزودند که تمامی زندانیان آزاد شده‌اند. دو افسر ارشد ارتش سوریه به خبرگزاری رویترز گفتند که اسد که همه گروه‌های مخالف را سرکوب و هزاران نفر را زندانی کرده بود، اوایل امروز از دمشق به مقصدی نامعلوم خارج شد، در حالی که شورشیان بدون هیچ نشانه‌ای از استقرار ارتش وارد پایتخت شدند.

• آکسیوس به نقل از یک مقام اسرائیلی نوشت که بشار اسد نیمه‌شب دمشق را ترک کرد و به سمت پایگاه روسیه در سوریه رفت تا برای رفتن به مسکو آماده شود. گزارش‌ها نشان می‌دهد که بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه، پیش از ورود مخالفان به پایتخت، کشور را به مقصدی که هنوز مشخص نیست، ترک کرده است.

• تلاش احزاب مخالف کره جنوبی برای استیضاح یون سوک یول، رئیس‌جمهور این کشور به دلیل اعمال حکومت نظامی، روز شنبه ۱۷ آذر پس از آن که اکثر قانون‌گذاران حزب حاکم او رأی‌گیری را تحریم کردند، ناکام ماند. انتظار می‌رود شکست این طرح به تشدید اعتراضات عمومی برای درخواست برکناری رئیس‌جمهور و شدت گرفتن بحران سیاسی در کره جنوبی منجر شود. نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد اکثریت مردم کره جنوبی از استیضاح یون سوک یول حمایت می‌کنند.

• دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا، روز یکشنبه با انتشار متنی در در پلتفرم رسانه اجتماعی خود، سوشیال تروث، تاکید کرد که باید «آتش‌بس فوری» بین اوکراین و روسیه برقرار و «مذاکرات» بین کشورهای متخاصم آغاز شود. او در این متن منتشرشده نوشت:

ایندپندنت / امیرحسین میراسماعیلی

هزینه ده‌ها میلیارد دلاری ایران در سوریه

ادامه پیشروی نظامیان شورشی و عقب‌نشینی پیاپی نیروهای ارتش سوریه، در کنار سخنان ناامیدانه عباس عراقچی از دوام حکومت بشار اسد، حالا بسیاری از تحلیل‌گران سیاسی در ایران و غرب آسیا را به این نتیجه رسانده است که ممکن است خانواده اسد پس از پنج دهه کاملاً از قدرت خلع شوند.

در تازه‌ترین خبر، دیده‌بان حقوق بشر سوریه در ساعت ۱۶ روز شنبه به وقت ایران اعلام کرد که ارتش سوریه در حال عقب‌نشینی از شهرهایی است که در ۱۰ کیلومتری دمشق قرار دارند. رویترز در گزارشی نوشت که سرعت تحولات سوریه پایتخت‌های عربی را شگفت‌زده کرده و نگرانی‌ها در مورد ایجاد موج جدیدی از بی‌ثباتی در منطقه را افزایش داده است. ساعاتی قبل هم حسن عبدالغنی، یکی از فرماندهان شورشیان، اعلام کرده بود که با تصرف شهر صنمین در استان درعا، تا ۲۰ کیلومتری دروازه جنوبی دمشق پیشروی کرده‌اند.

با توجه به حملات مداوم در یک سال اخیر به پایگاه‌های سپاه قدس در سوریه، در کنار به وجود آمدن بحران‌ها و ناترازی‌های گسترده اقتصادی برای جمهوری اسلامی به دلیل تحریم‌های غرب، به نظر می‌رسد که سپاه پاسداران و نظام جمهوری اسلامی ایران دیگر برای ادامه دفاع از حکومت بشار اسد توانی ندارند.

در این میان چشم‌پوشی روسیه بر تداوم پیشروی شبه‌نظامیان مخالف اسد و عدم حمایت نظامی از او، موجب شده است تا شماری از چهره‌ها و مقام‌های سیاسی در ایران، از آماده شدن برای منطقه‌ای بدون بشار اسد و بی‌فایده بودن هزینه‌های هنگفت جمهوری اسلامی برای محافظت از حکومت سوریه سخن بگویند. در شرایطی که طی ۲۴ ساعت گذشته ویدیوهایی از خداحافظی نیروهای وابسته به سپاه قدس با دو حرم مذهبی شیعیان در دمشق و ترک پایتخت سوریه منتشر شده است، بهرام پارسایی، نماینده شیراز در مجلس دهم، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «تا زمانی که در مجلس بودم، بدهی سوریه و بشار اسد به ایران ۳۰ میلیارد دلار بود که برخلاف اصل هشتاد قانون اساسی به تصویب مجلس نرسیده بود! با دلار ۷۰ هزار تومانی هم برابر است با بیش از ۲ هزار تریلیون تومان. تکلیف این مبلغ کلان چیست؟»

پیش از این هم برخی رسانه‌های بین‌المللی گزارش‌هایی منتشر کرده بودند که نشان می‌داد

این اتفاق با دیپلماسی که در حال انجام شدن است و از دیروز شروع شده، یعنی با سفر لاریجانی به سوریه و سفر مسئولان وزارت خارجه به کشورهای عراق و قطر، به خیر بگذرد. رسانه‌های ایران خبر داده‌اند که علی لاریجانی، فرستاده ویژه رهبر جمهوری اسلامی، روز گذشته به دمشق سفر کرده است تا با بشار اسد دیدار کند و از سوی دیگر عباس عراقچی، وزیر خارجه جمهوری اسلامی، نیز با هدف حضور در نشست‌های «روند آستانه» به قطر سفر کرده است.

سفرهایی که به نظر می‌رسد در شرایط بن‌بست نظامی فعلی برای رهبران ایران، آخرین تلاش‌های دیپلماتیک جمهوری اسلامی برای به وجود آوردن اتحادی منطقه‌ای با هدف حفظ حکومت بشار اسد است و اگر این تلاش‌ها نیز به نتیجه نرسد، آن وقت بشار اسد ناچار خواهد شد که، بنا بر برخی گزارش‌ها، به پیشنهاد کشورهایمانند امارات و مصر برای پناهندگی پاسخ مثبت دهد.

<https://b2n.ir/t39935>

جمهوری اسلامی ایران در طول ۱۰ سال برای ممانعت از سقوط دولت بشار اسد بیش از ۵۰ میلیارد دلار هزینه کرده است.

بدهی‌هایی که تاکنون هیچ‌کس خبر و گزارشی از بازگرداندن حتی درصد کوچکی از آن منتشر نشده و حالا بشار اسد نیز در یک قدمی خروج همیشگی از قدرت و سقوط سیاسی دائمی قرار گرفته است تا بی‌رقم‌ترین امیدها از بازگشت این سرمایه چشم‌گیر به مردم ایران نیز تباہ شود.

با این حال، بنا به گفته یعقوب رضازاده، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، بیش از ۱۰ هزار ایرانی همچنان در سوریه‌اند و اکنون بازگشت فوری این افراد، که بیشترشان نیروهای وابسته به سپاه قدس و خانواده‌های آنان هستند، به دغدغه‌ای مهم برای مقام‌های جمهوری اسلامی تبدیل شده است.

این چهره امنیتی در مجلس ایران با تکذیب برخی از گزارش‌ها مدعی شد: «ما مستشاران و سفارت خودمان را تخلیه نکرده‌ایم و امیدواریم

رصد و ترجمه اندیشه‌های آمریکایی مختص مطالعه نخبگان

سوریان
مركز مطالعات

Sourianc.com